

ТЕХНОЛОГИЯИ КОРКАРДИ ИТТИЛООТИ МАТНӢ

Бо боварии том метавон гуфт, ки соҳаи басо ҳам дастрасу маъмул ва васеътарини татбиқи компютери фардии ҷаҳони имрӯза - ин эҷодкунӣ, ниғаҳдорӣ ва расонидани санадҳои матнӣ, ба монанди мактубу мақолаҳо, варақаву ҳисоботҳо, роману дostonҳо ва ғайра ба шумор меравад. Барои тайёр намудани санадҳои матнӣ ду гурӯҳи барномаҳо – **виroyишгарони матнӣ** ва **протсессорони матнӣ** хизмат мерасонанд. Тавассути виroyишгари матнӣ санад сохта, таҳрир карда, аз назар гузаронида ва дар хотира сабт карда мешавад. Виroyишгарон хусусан ҳангоми навиштани матни барномаҳои компютерӣ беҳамтоянд. Протсессорони матнӣ дар баробари иҷрои амалиёти зикршуда, инчунин матро форматбандӣ менамоянд. *Тарзи инъикос ва ҷойгиркунии матро дар санад **форматбандӣ** мегӯянд.* Ба амали форматбандӣ - татбиқи ҳуруфҳо бо андоза, ранг ва намудҳои гуногун, радифбандии қисмҳои матн дар экран, ба матн ҳамроҳ кардани объектҳои барномаҳои дигар, аз қабилӣ ҷадвалҳо, тасвирҳо, графикҳо ва ғайра дохил мешаванд.

Баъзе протсессорони матнӣ виroyишгарони навъи WYSIWYG (What You See Is What You Get – Ҷар он чизе, ки мебинӣ, онро дар ҳамон шакл мегири) мебошанд. Ин навъ протсессорон мувофиқати пурраи санади экранӣ ва нусхаи ҷопии онро таъмин менамоянд.

Дар фасли мазкур шумо, хонандагони азиз, бо барномаҳои шинос хоҳед шуд, ки онҳо дар муҳити кории системаҳои амалиётии MS Windows ва Linux фаъолият менамоянд ва тавассути онҳо ҳам санадҳои сода ва ҳам мураккабро тайёр намудан мумкин аст.

Формати парвандаҳои матнӣ. Парвандаҳои (файлҳои) матнӣ намуди аз ҳама маъмули додаҳои ҷаҳони компютерӣ ба шумор мераванд. Имрӯз вобаста ба татбиқи ин парвандаҳо якчанд мушкилот мавҷуд аст.

Якум – барои дар забонҳои мухталиф тайёр намудани санадҳо миқдори бениҳоят зиёди аломатҳо заруранд. Барномарезони амрикоӣ асосан аз стандарти US ASCII (Рамзбандии стандарти амрикоии мубодилаи иттилоот) истифода мебаранд, ки бо ёрии он бо 2^8 - барои як аломат як байт) аломат кор карда мешавад. Вале барои аз ин стандарт истифода намудани дигар забонҳо ин миқдор аломат камӣ мекунад. Бинобар он ҳоло ҷаҳон ба таври мутассил ба рамзбандии стандарти Unicode гузашта истодааст, ки дар он барои нигоҳдории як аломат ду байт (2^{16}) ҷудо карда мешавад. Ин стандарт имконият медиҳад, ки якбора 65 536 аломати гуногун рамзбандӣ карда шавад.